

Maja Đukanović
 Filološka fakulteta, Beograd
 DOI: 10.4312/SSJLK.55.135-141

Stoletje slovensko-srbskih jezikoslovnih stikov

V prispevku je predstavljen razvoj slovensko-srbskih jezikoslovnih stikov v obdobju od ustanovitve skupne države po prvi svetovni vojni do odcepitve Slovenije ter v času po devetdesetih letih prejšnjega stoletja do danes. Prikazan je tudi razvoj znanstvenih stikov med srbskimi in slovenskimi jezikoslovci od leta 1919 naprej, predvsem v luči vpliva tedaj že uveljavljene univerze v Beogradu na ustanovitev univerze v Ljubljani, s poudarkom na oblikovanju ljubljanske Filozofske fakultete. Predstavljen je pouk srbsčine na univerzi v Ljubljani od same ustanovitve do današnjih dni, v okviru tega pa je poudarjeno sodelovanje srbskih in slovenskih jezikoslovcev. V drugem delu prispevka je predstavljen status slovenščine na univerzah v Srbiji, predvsem na univerzi v Beogradu, ter status slovenščine v Srbiji nasploh. V tretjem delu prispevka so orisane glavne lastnosti slovensko-srbskih primerjalnih znanstvenih razprav, za katere načeloma velja, da so postale intenzivnejše po razpadu skupne države, torej intenzivnejše, kot so bile v sedmih desetletjih sobivanja srbsčine in slovenščine v Kraljevini SHS in Jugoslaviji.

Univerza v Ljubljani, pouk srbsčine v Sloveniji, pouk slovenščine v Srbiji, primerjalno slovensko-srbsko jezikoslovje

The article presents the development of linguistic contacts between Serbian and Slovene in the period from the founding of the common state after the First World War to Slovenia's secession, and in the period from the 1990s to the present. The development of academic contact between Serbian and Slovene linguists has been under way since 1919, especially with the influence of the already established University of Belgrade on the founding of the University of Ljubljana, especially the Faculty of Arts. The teaching of the Serbian language at the University of Ljubljana has been present ever since its inception, and the cooperation of Serbian and Slovene linguists is emphasised in this context. The second part of the paper presents the status of Slovene at universities in Serbia, especially at the University of Belgrade, and the status of Slovene in Serbia in general. In the third part of the paper, the main features of Slovene-Serbian comparative academic debate are outlined, which in principle have increased since the breakdown of the common state compared to the seven decades of coexistence of Serbian and Slovene in the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes and Yugoslavia.

University of Ljubljana, teaching Serbian in Slovenia, teaching Slovene in Serbia, Slovene-Serbian comparative linguistics

1 Uvod

Srbsčina in slovenščina sta začeli uradno sobivati v skupni državi po koncu prve svetovne vojne, ko je 1. 12. 1918 regent Aleksandar I Karađorđević, v imenu svojega očeta, kralja Petra I., razglasil Kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Kraljestvo je v t. i. Vidovdanski ustavi leta 1921 preimenovano v Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, nato pa je po Zakonu o nazivu in razdelitvi Kraljevine na upravna področja 3. 10. 1929 Kraljevina SHS preimenovana v Kraljevino Jugoslavijo, v okviru katere je teritorij današnje Slovenije imenovan Dravska banovina. V tej administrativni celoti je bil slovenski jezik uraden in se je uporabljal na vseh ravneh šolstva in državne uprave.

Srbsčina in slovenščina sta razvoj v skupni državi nadaljevali tudi po končani drugi svetovni vojni, in sicer v državi, ki je bila najprej imenovana Demokratska Federativna Jugoslavija, nato 29. 11. 1945 preimenovana v Federativno Ljudsko Republiko Jugoslavijo in 7. 4. 1963 v Socialistično Federativno Republiko Jugoslavijo. Po odcepitvi Slovenije od skupne države, ki je bila

uradno razglašena 25. 6. 1991, je tudi slovenščina nadaljevala svoj razvoj v samostojni državi ter od leta 2004 postala tudi eden od uradnih jezikov Evropske unije (Đukanović 2015: 71–72). V obdobju teh 73 let obstoja in razvoja v skupni državi je bila slovenščina v uradni rabi v vseh vrstah ustanov ter je doživela vsestranski razvoj.

2 Vpliv Srbije na ustanovitev Univerze v Ljubljani

T. Dekleva (1998: 107) navaja, da »več desetletna prizadevanja za ustanovitev slovenske univerze, kljub okrepljenemu političnemu boju zanjo na prelomu stoletja, v avstroogrski monarhiji niso bila uspešna.« Pogoji za ustanovitev univerze v Ljubljani so bili izpolnjeni šele po koncu prve svetovne vojne, v novoustanovljeni Kraljevini SHS, ko je vlada junija 1919 sprejela zakon, s katerim je bila ustanovljena Univerza Kraljestva SHS v Ljubljani. Svoje prvo ime je Univerza dobila v duhu poimenovanj v tedanji novi skupni državi. Regent Aleksandar I. Karađorđević je konec avgusta istega leta imenoval prve profesorje in ti so ustanovili univerzitetni svet, ki je imel nalogo, da novoustanovljena univerza začne čimprej delovati (Dekleva 1989: 107).

Ker ob ustanovitvi univerze v Ljubljani zanjo še ni bilo napisanih zakonskih določb, je bilo v ustanovnem zakonu določeno, da bo delovala po zakonu in uredbah tedaj že uveljavljene univerze v Beogradu (Melik 1989: 14). Prva leta je bila torej novoustanovljena univerza v Ljubljani urejena po srbskem zakonu iz leta 1905 in prav tako je bila Filozofska fakulteta urejena po uredbi o Filozofski fakulteti v Beogradu iz leta 1906, kar je pomenilo, da je v Ljubljani jezikovni študij na univerzitetni ravni bil organiziran skoraj enako kot na univerzi v Beogradu (Dekleva 1998: 107).

Iz omenjenih ustanovnih aktov in zapiskov o ustanovitvi univerze v Ljubljani je razvidno, da so srbski in slovenski znanstveniki v tem času imeli žive stike in da je Srbija pomembno vplivala na oblikovanje slovenskega visokega šolstva.

Na podlagi arhivskih podatkov lahko sklepamo, da so bili med dvema vojnima stiki med slovenskimi in srbskimi znanstveniki intenzivni. V letih pred drugo svetovno vojno so v Kraljevini Jugoslaviji delovale štiri Filozofske fakultete, in sicer v Beogradu, Ljubljani, Zagrebu in Skopju. Septembra 1938 so se na vabilo prosvetnega ministra zbrali predstavniki vseh štirih filozofskih fakultet, da bi izdelali načrt skupne uredbe za filozofske fakultete, in sicer na podlagi projekta, ki ga je izdelal svet Filozofske fakultete Univerze v Beogradu. Ljubljansko Filozofsko fakulteto je zastopal prof. Kelemina, pogovor pa je potekal predvsem v zvezi s skupinami za narodni jezik ter za narodni jezik in književnosti (Dekleva 1989: 114).

Ljubljanska Filozofska fakulteta je sicer že leta 1932 sestavila načrt, v katerem je glede sistematizacije oddelkov oz. stolic upoštevala splošna določila iz Beograda, razen v primerih pomanjkanja kadrov, ko nekateri predmeti niso mogli biti izvajani. Na primer, narodni jezik sta na ljubljanski Filozofski fakulteti predavala dva profesorja in zato je bilo mogoče t. i. narodni jezik poučevati na tedanjih dveh stolicah: na stolici za slovenski jezik s splošno fonetiko ter na stolici za srbohrvatski jezik s književnostjo (Dekleva 1989: 113).

3 Srbščina na Univerzi v Ljubljani

Prvega ljubljanskega univerzitetnega učitelja srbskega jezika je priporočil Aleksandar Belić, kot beremo iz njegovega pisma Ramovšu z dne 17. 11. 1920 (Rotar 1990: 19):

Zdaj pa o kandidatu za katedro. Popolnoma se strinjam z Vami, da on mora biti predvsem jezikoslovec, da se ukvarja s srbsko lingvistiko, potem pa vse drugo. Jaz imam enega takega kandidata, katerega Vam lahko priporočim za prvi čas za izrednega profesorja. To je g. dr. Aleksandar Stojičević, zdaj gimnazijski profesor v Skopju.

On je bil v Leipzigu pri g. Brugmannu in Leskienu štiri leta. Pri Leskienu je napisal disertacijo in Leskien jo je sprejel (o jeziku M. Marulića), toda zaradi vojne se je moral vrniti v Beograd, 1913 in 1914, in je potem doštudiral v Švici (v Friburgu). [...]

Toda to, kar osebno vem o g. Stojičeviću, za Vas velja več kot njegove diplome in njegova dosedanja dela. Stojičević ima zelo solidno lingvistično in filološko izobrazbo. On sam zelo dobro pozna naš knjižni in narodni jezik. [...]

Obenem je g. Stojičević ustrezna osebnost tudi zato, ker lahko poučuje še srbsko književnost, če bo to potrebno. (Prev. M. Đ.)¹

Tako je februarja 1921 »posebno stolico za srbskohrvatski jezik in književnost [...] fakulteta poverila dr. Aleksandru Stojičeviću, gimnazijskemu profesorju iz Beograda, ki jo je vodil kot izredni, od 1925 leta dalje pa redni profesor« (Dekleva 1998: 110). Profesor Stojičević je nato vodil celotno fakulteto, v študijskem letu 1928/29 kot dekan in 1929/30 v funkciji prodekana. V času bivanja v Sloveniji je napisal in tiskal več znanstvenih razprav s področja srbskega in primerjalnega jezikoslovja. Stojičević je drugo svetovno vojno preživel v Ljubljani in, kot navaja *Slovenski bibliografski leksikon*, je »do slovenstva bil vedno korekten« (Jurančič 1971: 11).

Od leta 1920 je na novoustanovljeni Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani predaval še en beograjski strokovnjak, in sicer dr. Nikola Radojičić, znani srbski zgodovinar. Kot so predvidevali ustanovitelji ljubljanske Filozofske fakultete: »[...] obširni obseg zgodovinske vede je zahteval najmanj tri stolice (za stari, srednji in novi vek), kolikor jih je fakulteta tudi imela, vendar je bila ena izmed njih posvečena le zgodovini Srbov in Hrvatov, ker se je fakulteti zdelo potrebno, da posveti kar največjo pozornost proučevanju razvoja srbskega in hrvatskega naroda.« (Dekleva 1998: 110)

Tako se je dr. Aleksandru Stojičeviću v Ljubljani pridružil dr. Nikola Radojičić, eden največjih poznavalcev srbske medievalistike. Šolal se je na prestižnih evropskih univerzah, svojo bogato znanstveno in pedagoško kariero pa je po letu 1920 nadaljeval v tedanji Dravski banovini, na novoustanovljeni univerzi v Ljubljani. Leta 1934 je bil izbran za dopisnega člana Srbske akademije znanosti in umetnosti in za rednega leta 1938. Po začetku druge svetovne vojne se je vrnil

1 Сада о кандидату за катедру. Ја се потпуно слажем са Вама да он треба да буде пре свега језичар, да се бави српском лингвистиком, па онда све друго. Ја имам једног таквог кандидата којег Вама могу слободно препоручити за први мах за ванредног професора. То је г. др. Александар Стојичевић, данас професор гимназије у Скопљу.

Он је био у Лајпцигу код госп. Бругмама и Лескина четири године. Код Лескина је и написао дисертацију и Лескин је примио дисертацију (о језику М. Марулића) али је због рата морао да се врати у Београд још 1913 и 1914 год. и достудирао је тада у Швајцарској (у Фрибургу). [...]

Али оно што лично знам о г. Стојичевићу више Вама вреди него његове дипломе и његови досадашњи радови. Стојичевић има врло солидну лингвистичку и филолошку спрему. Он сам необично добро познаје наш књижевни и народни језик. Сам се бавио много и акцентом (сада баш издаје у немачком издању наше књижевне текстове којима је сам ставио акценте са лепим разумевањем тога посла). [...]

У исто време г. Стојичевић је и зато погодна личност што може предавати и српску књижевност, у колико би то било потребно.

v Beograd, kjer je potem sodeloval v ustanovitvi Zgodovinskega in Bizantološkega inštituta Srbske akademije znanosti in umetnosti. Svoja ljubljanska leta je posvetil sistematičnim raziskavam srbskega srednjeveškega prava in državne ureditve srednjeveške Srbije ter preučevanju Dušanovega zakonika. Njegovo obsežno znanstveno delo zajema tudi poglavja iz zgodovine drugih južnoslovanskih narodov. V dobrem desetletju svojega delovanja na Filozofski fakulteti v Ljubljani je dr. Nikola Radojičić pomembno prispeval k ustvarjanju slovensko-srbskih znanstvenih stikov, predvsem pa je vplival na razvoj slovenske zgodovinske znanosti.

Po drugi svetovni vojni se je Skupina za hrvaški, srbski in makedonski jezik s književnostmi na Filozofski fakulteti v Ljubljani vrsto let nahajala v okviru Oddelka za slovanske jezike in književnosti. Tvorile so jo: Katedra za hrvaški in srbski jezik, Katedra za hrvaško in srbsko književnost in Katedra za makedonski jezik in književnost. Status srbskega (srbohrvaškega) jezika se na ljubljanski Filozofski fakulteti v obdobju skupne države ni dosti spreminjal, srbsčina (srbohrvaščina) se je poučevala tudi v določenih razredih osnovne šole (Đukanović 2007).

Aktualni študij srbskega jezika se na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani udejanja v okviru prvostopenjskega dvopredmetnega študijskega programa Južnoslovanski študiji, kjer študenti, kot je navedeno v predstavitvi na uradni spletni strani, »pridobijo visoke jezikovne kompetence v enem od južnoslovanskih jezikov, s poudarkom na hrvaščini (ter kontrastivno v srbsčini, bosanščini, črnogorščini) in makedonščini (ter kontrastivno v bolgarščini), ter visoke literarne in kulturne kompetence s področja južnoslovanskih književnosti, družb in kultur.«

4 Slovenščina v Srbiji

V prejšnjih treh desetletjih je o slovenistiki v Srbiji, predvsem pa o razvoju pouka slovenščine kot tujega jezika v Srbiji, bila objavljena vrsta prispevkov, v katerih so obravnavana različna vprašanja v zvezi z zgodovinskim razvojem pouka slovenščine na različnih ravneh, aktualno stanje in izzivi poučevanja slovenščine kot sorodnega južnoslovanskega in nekdanjega jugoslovanskega jezika ter znanstvena sodelovanja med jezikoslovci iz Slovenije in Srbije (Đukanović 1994, 1998, 1999, 2007, 2010, 2011, 2013, 2014, 2015, 2016; Đukanović, Kovačević 2011; Đukanović, Fekonja 2016; Marković 1999).

Morda velja omeniti kot posebnost to, da sta tako srbsčina kot slovenščina kot tuja jezika v Srbiji in Sloveniji najbolj poučevana na univerzitetni ravni, na ravni osnovnih in srednjih šol pa veliko manj. Tako je bilo tudi v preteklosti. Kljub temu je pri bralcih vedno obstajalo in še obstaja zanimanje za prevodno literaturo iz omenjenih jezikov, ravno tako pa tudi zanimanje za gledališče, film in glasbo. V tem smislu se je v Srbiji pouk slovenščine začel s tečajem, prof. Pavle Popović ga je organiziral za študente, ki so se imeli namen ukvarjati s prevajanjem literarnih del iz slovenščine (Đukanović 2015: 77). Stiki profesorja Popovića s Slovenijo in njegovo zanimanje za slovenski jezik in književnost segajo v sam začetek 20. stoletja, torej v obdobje pred ustanovitvijo skupne države, ko je že leta 1905, po študijskem obisku slovenskih krajev, v Beogradu organiziral tečaj s predavanji o slovenski književnosti.

V desetletjih, ko sta slovenščina in srbsčina bili v skupni državi, se je status slovenščine v Srbiji spreminjal in se je udejanjal včasih bolj, včasih manj uspešno: v letih po drugi svetovni vojni na primer ni bilo predavateljev, ki bi bili pripravljeni priti iz Slovenije v Beograd (Đukanović 2014: 177–179).

V novejšem času, po letu 2000, ko so se odnosi med državama po burnem obdobju uredili, se pouk slovenščine v Srbiji udejanja na več ravneh:

1. na univerzitetni ravni obstaja štiriletni študij slovenskega jezika in kulture z možnostjo izpopolnjevanja na master in doktorskem študiju na Filološki fakulteti univerze v Beogradu ter enoletni pouk slovenskega jezika na Filozofski fakulteti Univerze v Novem Sadu,
2. v okviru Društev Slovencev v Srbiji se udejanja pouk, namenjen učencem slovenskega rodu,
3. Republika Srbija je omogočila uvedbo izbirnega predmeta Slovenski jezik z elementi nacionalne kulture v uradni šolski sistem za osnovne in srednje šole,
4. pouk na komercialnih tečajih, namenjen predvsem ljudem, ki bi se radi preselili v Slovenijo.

Vse štiri navedene oblike pouka so šle skozi različne faze razvoja, ki so bile v strokovni literaturi že podrobno predstavljene, za vse pa velja, da je zanimanje za učenje slovenščine v zadnjem času večje, kot je bilo v času skupne države.

5 Razvoj slovensko-srbskih jezikoslovnih raziskav

Razvoj slovensko-srbskih jezikoslovnih raziskav na določen način sovпада z razvojem družbeno-političnih odnosov med Slovenijo in Srbijo, saj bi ga načeloma lahko razdelili na obdobje pred obstojem skupne države, obdobje v skupni državi in obdobje po letu 1991 – po osamosvojitvi Slovenije.

V obdobju pred prvo svetovno vojno, dokler je današnja Slovenija bila v okviru Avstro-Ogrske monarhije, Kraljevina Srbija pa samostojna država, so znanstveni stiki med Slovenci in Srbi bili le bežni in posamični, kulturne stike pa so ustvarjali in razvijali predvsem na univerzah v tujini, kjer so mladi Srbi in Slovenci študirali in se izpopolnjevali. Toda v tem času so postavljeni temelji prihodnjih skupnih delovanj, tako na področju jezika kot na področju književnosti, slikarstva, glasbe in drugih področij.

V času po ustanovitvi skupne države, Kraljestva SHS in naprej, se je sodelovanje med jezikoslovci okrepilo. Med srbskimi jezikoslovci v tem smislu izstopa Aleksandar Belić, ki je med svojo bogato znanstveno kariero posredno ali neposredno v marsičem vplival tudi na razvoj slovenistike. Iz korespondence s Franom Ramovšem je razvidno, v kolikšni meri je Belić spodbujal slovenske jezikoslovce k pisanju, raziskovanju in urejanju bibliografij. Belić 20. 4. 1920 piše Ramovšu: »Z velikim veseljem sprejemam Vaš predlog, da vse Slovenice preidejo v 'Južnoslovanski filolog' [...]. Vas osebno pa predvsem prosim, da naredite celotno bibliografijo slovenskih reči, ki se tičejo jezika od l. 1914 do danes; to bi takoj tiskali. (Prev. M. Đ.)«² (Rotar 1990: 16)

V obdobju po drugi svetovni vojni so se slovenski in srbski jezikoslovci posvetili posamičnim vprašanjem primerjalne slovensko-srbske slovnice, toda ne sistematično. Večinoma gre za priložnostne prispevke in ne tako pogoste predstavitve na skupnih znanstvenih srečanjih. Večje število objav s področja primerjalne srbsko-slovenske slovnice in leksikografije ima Janko Jurančič, med imeni slovenskih in srbskih jezikoslovcev, ki so obravnavali določena vprašanja s področja primerjalne slovnice, pa so na primer Milka Ivić, Radoslav Bošković, Jože Toporišič, Janez Dular,

2 Ja vrlo rado primam Ваш предлог, да сва Slovenica пређу у 'Јужнословенски филолог' [...]. Вас бих нарочито молио да израдите потпуну библиографију словеначких ствари које се језика тичу од 1914 год. до данас; па бисмо то одмах штампали.

Vatroslav Kalenič (Đukanović 2010). V 80. letih prejšnjega stoletja so bile v Sloveniji objavljene številne znanstvene razprave s področja sociolingvistike, v katerih avtorji obravnavajo problem statusa slovenščine v skupni državi v primerjavi s tedaj prevladujočo srbohrvaščino.

Na prelomu stoletja in tisočletja se je zdaj v samostojnih državah število jezikoslovnih raziskav povečalo in tako je tudi vedno več prispevkov s področja primerjalnega srbsko-slovenskega jezikoslovja. Pomembne raziskave prihajajo izpod peresa srbskih in slovenskih znanstvenikov s Filozofske fakultete v Ljubljani in Filološke fakultete v Beogradu (Đukanović 2014: 181–184).

Kot pomemben dosežek v najnovjšem obdobju srbsko-slovenskih primerjalnih znanstvenih raziskav velja omeniti ustanovitev znanstvenega časopisa *Slovenika*. Pobuda za ustanovitev tovrstnega znanstvenega časopisa je prišla iz Nacionalnega sveta slovenske manjšine v Srbiji, člani Nacionalnega sveta so »časopis *Slovenika* ustanovili z željo, da bi zbrali prispevke in spodbudili k ustvarjanju strokovnjake slovenskega rodu ter strokovnjake, ki se ukvarjajo s tematiko vprašanj v zvezi s Slovenijo, slovensko znanostjo in umetnostjo v Srbiji, ter omogočili objavo obravnave slovensko-srbskih znanstvenih vprašanj, predvsem s področja humanistike.« (Slovenika 2016: 8)

Poleg tega je bilo v prejšnjih dveh desetletjih uresničenih več bilateralnih projektov s področja srbsko-slovenskega jezikoslovja (dva sta podrobneje predstavljena v časopisu *Slovenika* I in III), jezikoslovci iz obeh držav pa pogosto sodelujejo na skupnih znanstvenih konferencah in objavljajo v obeh državah.

6 Sklep

Če se ozremo na stoletje, ki je za nami, lahko rečemo, da so slovensko-srbski jezikoslovni stiki opravili zelo uspešno pot. Kljub družbeno-političnim odnosom med dvema državama, ki niso bili vedno ugodni, so se jezikovni in jezikoslovni stiki razvijali v pravi smeri in rezultat je, da v aktualnem času deluje cela vrsta strokovnjakov, tako na področju pouka slovenščine in srbsčine kot tujih jezikov ter tudi na področju jezikoslovja. Intenzivne strokovne raziskave in veliko zanimanje za preučevanje in poučevanje dveh jezikov obetajo uspešen razvoj tudi v prihodnosti.

Literatura

- DEKLEVA, Tatjana, 1998: Oris razvoja Filozofske fakultete do leta 1941. *Kronika* 46/3. 107–115.
- ЂУКАНОВИЋ, Маја, 1998: *Словеначки језик на Београдском универзитету*. Београд: Међународни симпозијум: Изучавање словенских језика, књижевности и култура у инословенској средини. 600–602.
- ЂУКАНОВИЋ, Маја, 1999: *Словенščina na Univerzi v Beogradu*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik. 35–38.
- ЂУКАНОВИЋ, Маја, 2007: Ко, где, када, како и зашто треба да учи словеначки. *Савремене тенденције у настави језика и књижевности*. Београд: Филолошки факултет. 385–390.
- ЂУКАНОВИЋ, Маја, 2007: Српски језик као страни у Словенији. *Српски као страни у теорији и пракси*. Београд: Филолошки факултет, Центар за српски као страни језик. 311–317.
- ЂУКАНОВИЋ, Маја, 2010: Српски и словеначки језик – развој контрастивних проучавања. Предраг Пипер (ур.): *Контрастивна проучавања српског језика: правци и резултати*. Београд: САНУ, Одељење језика и књижевности, Одбор за српски језик у поређењу са другим језицима. 147–154.
- ЂУКАНОВИЋ, Маја, 2011: Domestic or foreign? (the Slovenian language in light of the Bologna Reform Process at the University of Belgrade). A. Bedkowska-Kopczyk, Lj. Šarić, L. Pavera (ur.): *Challenges for Foreign Philologies. Part 1. The Bologna Process and New Curricula*. Bielsko-Biala: Akademia Techniczna Humanistyczna w Bielsku-Białej. 109–113.
- ЂУКАНОВИЋ, Маја, 2014: Slovenščina v Srbiji: preteklost, sedanjost in prihodnost. Hotimir Tivadar (ur.): *Prihodnost slovenščine in slovenistik po svetu. 50. SSJLK*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 177–184.

- ĐUKANOVIĆ, Maja, 2015: *Poglavlja iz slovenačke kulture*. Beograd: Filološki fakultet.
- ЂУКАНОВИЋ, Маја, КОВАЧЕВИЋ, Борко, 2011: Достигнућа у настави словеначког језика као страног. М. Дешић, В. Крајишник, Н. Маринковић (ур.): *Српски као страни језик у теорији и пракси II*. Београд: Чигоја штампа. 343–349.
- ЂУКАНОВИЋ, Маја, КОВАЧЕВИЋ, Борко, 2013: Српски и словеначки језик у контакту: преглед контрастивних проучавања. А. Вранеш, Љ. Марковић (ур.): *Културе у дијалогу – филологија и интеркултуралност, књига 1*. Београд: Филолошки факултет. 89–100.
- ĐUKANOVIĆ, Maja, FEKONJA, Laura, 2016: *Slovenistika v Srbiji: od KPSNU do STU*. Erika Kržišnik, Miran Hladnik (ur.): *Toporišičeva obdobja. Obdobja 35*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 535–541.
- Filozofska fakulteta, južnoslovanski študiji. http://www.ff.uni-lj.si/sites/default/files/Dokumenti/Studij/PrvaStopnja/predstavitveni_zborniki/2019/1_juznoslovanski_studiji_d_2019-20.pdf (dostop 30. 3. 2019)
- JURANČIĆ, Janko, 1971: *Stojićević, Aleksander (1879–1952). Slovenska biografija*. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Znanstvenoraziskovalni center SAZU (2013). <http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi615122/#slovenski-biografski-leksikon> (dostop 31. 3. 2019)
- MARKOVIĆ, Željko, 1999: *Slovenščina na Univerzi v Novem Sadu*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik. 95–96.
- MELIK, Vasilij, 1989: Ljubljanska univerza in njeni predhodniki. *Zbornik ljubljanske univerze*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani.
- RAMOVSŠ, Fran, BELIĆ, Aleksandar, 1990: *Korespondenca med Franom Ramovšem in Aleksandrom Belićem*. Ljubljana: ZRC SAZU.
- Slovenika*. <http://slovinci.rs/slovenika/> (dostop 31. 3. 2019)